

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/233

Karar No : 1982/186

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasanın 13/b maddesindeki bağlantı koşulu- nu içeren suça ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ferit Gündoğdu.

O L A Y : 23.10.1979 günü, Van İli Cumhuriyet Caddesinde, sanığın Özgürlük adlı dergiyi halka para karşılığı sattığı, derginin muhtevasında bölücülük ve kürtçülük propaganda- sı yapıldığı, böylece sanığın kürtçülük ve bölücülük propagandası yapmak suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan TCY.nın 142/3-6. maddesine göre cezalandırılması istemiyle hak kında ~~Kamu~~ C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

1-Van Asliye Ceza Mahkemesi; 17.10.1980 gününde, 1979/296-1980/221 sayı ile; MGK, nin 7 sayılı kararı uyarınca bu tür suçlara bakmak görevinin, sıkıyönetim askeri mahkemele- rine ait olduğu ve davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2-Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 24.2.1981 gününde, 1981/ 631-1981/54 sayı ile; sanığın mahkûmiyetine karar vermiş, hükmün temyizi üzerine Askeri Yar- gıtay 1. Dairesi 11.11.1981 gününde, 1981/403-390 sayı ile; suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantı- sının bulunmadığı gerekçesiyle hükmü görev yönünden bozmuştur.

Bozma üzerine, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 1981/505 esa- sına kaydedilen davada, 26.2.1982 gününde, 1981/505-1982/67 sayı ile; Askeri Yargıtay'ın göreve ilişkin bozma kararına karşı direnme imkânı olmasına, bu durumda dava dosyasının mahalli mahkemeye gönderilmesinin gerekmesine, bozma kararının kendi mahkemelerinin kesin görevsizlik kararı niteliği taşımasına, mahalli mahkemece görevsizlik kararı verildiğine göre, resen Askeri Yargıtay'ca olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümü için dosyanın Uyuşmaz- lık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerekmesine, bu itibarla askeri Yargıtay'ın göreve ilişkin bozma ilâmı; mahkemelerinin kesin görevsizlik kararı niteliğinde olduğundan ve Adli Mahke- mece de daha önce görevsizlik kararı verildiğinden, oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, bozmadan sonra esasa yapılan kaydın kapatılmasına karar vermiştir. Anılan Mahkeme gerekçeli başvuru kararı ile Mahkememiz'e müracaat ettiğinden, bu müracaatı 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca yapılmış bir başvuru niteliği taşıdığından dosya anılan maddedeki yöntemine uygun olarak incelenmiştir.

.../...

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özduural, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Haluk Yardımca ve Cezmi Elgin'in katılmalarıyla yaptığı 19.5.1982 günlü toplantıda, geçici raportör M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Güven Sökmen'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğunu sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp, düşünüldü :

Sanığa atılı suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Atılı suçun niteliğine, ve devletin varlığına yönelik olarak işlenmesine göre, MGK.nin 7 sayılı kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmekle birlikte sanığın sattığı Özgürlük Gazetesi'nin yasa dışı Özgürlük Yolu adlı örgütün yayın organı olduğu, bu örgüt hakkında sıkıyönetim askeri mahkemesine açılmış ve halen devam etmekte olan 1981/96 ayrıca 1981/1551 sayılı davaların bulunduğu dosyadaki belgelerden anlaşılacakla, sanığa atılı suçlar sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu gibi 353 sayılı Yasa'nın 18. ve CMUK.nun 3. maddesindeki şahsi ve fiili bağlantı koşulu da gerçekleşmiştir.

Bu nedenle davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, ve Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı ^A Askeri Mahkemesi başvurusunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 26.2.1982 günlü, esas 1981/505, Karar 1982/67 sayılı başvurusunun reddine 19.4.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Üye

Fethi Özduural

F. Özduural

Üye

İsmail Oğuz

İ. Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

N. Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye

Haluk Yardımca

H. Yardımca

Üye

Cezmi Elgin

C. Elgin